

Iktatószám: 1/1212-1/2015/I

Makói Kistérség Többcélú Társulása
Társulási Tanács
6900 Makó, Széchenyi tér 22.
Tel: 62/511-800, Fax: 62/511-801

Tárgy: Belső ellenőrzés tervezése,
2016. évi belső ellenőrzési terv
Melléklet: 7 db

A Makói Kistérségi Többcélú Társulása

2016. évi belső ellenőrzési terve

A belső kontrollrendszer létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője /jegyző/ felelős - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembe vételével - és egyben köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

A belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a költségvetési szerv vezetője /jegyző/ köteles gondoskodni, emellett köteles a belső ellenőrzés működéséhez szükséges forrásokat biztosítani. A belső ellenőrzés a belső kontrollrendszeren belül működő független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje.

A helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodtak abban, hogy a belső ellenőrzési feladatot, a feladat hatékonyabb, célszerűbb ellátása érdekében jogi személyiséggel rendelkező társulás keretei között látatják el.

A belső ellenőrzés az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezetirányítási, belső kontroll és ellenőrzési eljárásainak hatékonyságát, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak való megfelelést, valamint a költségvetési bevételek és kiadások tervezését, felhasználását, és elszámolását, továbbá az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodás folyamatát.

A belső ellenőrzés szakmai gyakorlatának nemzetközi normái szerint a belső ellenőrzési tevékenységnek értékelnie kell a vizsgált szervezet irányítását, működését és információs rendszerét fenyegető kockázatokat a pénzügyi és működési adatok megbízhatósága és zártsága, a működési folyamatok hatékonysága és eredményessége, a vagyoni védelem, a törvények, a szabályzatok, irányelvek, eljárások és szerződések betartása területén.

A központi jogszabályok, a központi jogharmonizációs és koordinációs feladatkörében a minisztérium által kiadott Módszertani Útmutatók standardizált módon meghatározzák, ill. segítik a tervezést, a tárgyévre tervezett belső ellenőrzési tevékenységet.

A tervezés, a tervekészítés eljárási és jóváhagyási rendjének főbb alapja:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (Mötv.)
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.)

- a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.), módszertani dokumentumai:
- Minisztériumi Módszertani Útmutató, Belső Ellenőrzési Kézikönyv,
- a társulási megállapodás.

A belső ellenőrzés általános stratégiai célja, hogy rendszerszemléletű megközelítéssel, a kockázatkezelési, kontroll és szervezetrányítási rendszerek módszeres értékelésével, javításával hozzájáruljon az önkormányzat gazdasági programjában meghatározott célkitűzések eléréséhez.

Az ellenőrzési feladatok végrehajtásának elsődleges célja:

- az önkormányzat és az intézményei zavartalan, szabályszerű működésének támogatása,
- az eszközökkel és forrásokkal való hatékony gazdálkodás elősegítése, vagyonvédelem.

A belső ellenőrzés tevékenységének megszervezése, az ellenőrzések végrehajtása éves ellenőrzési terv alapján történik. Az éves ellenőrzési tevékenység megtervezéséhez a tárgyévet követő évre vonatkozóan éves ellenőrzési tervet kell készíteni. A belső ellenőrzési szervezetnek a kistérségi társulás költségvetési és egyéb szerveinek rendszerére kiterjedő – helyi önkormányzat, a felügyelt költségvetési szervek, polgármesteri hivatalok, közös önkormányzati hivatalok – összevont éves tervjavaslatot kell összeállítani.

A belső ellenőrzés feladattervét kockázatelemzés alapján hajtja végre. A belső ellenőrzési szervezet a tervezés előkészítési időszakában a társult önkormányzatok polgármesterei, jegyzői, intézményvezetői felé javaslattevési felhívással fordult (Ikt.sz.1/972-1/2015/I) A tervezés során figyelembe lett véve a kockázatkezelés rendje alapján meghatározott, és a végrehajtott kockázati felmérés alapján feltárt és azonosított kockázatos folyamatok.

Az éves ellenőrzési tervre vonatkozó végrehajtás részletszabályozásának eredeti rendelkezése szerint a belső ellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján éves ellenőrzési tervjavaslatot, ellenőrzési tervet készít elő, amelyet a költségvetési szerv vezetője véleményez, hogy jóvá.

A helyi önkormányzatokra vonatkozó jogszabályi módosítás – Mötv. 119. § (5) bek. – folytán az általános hatásköri szabályok szerint a *képviselő-testület hatáskörébe tartozik az éves belső ellenőrzési terv jóváhagyása.*

A Bkr.-ben foglaltak alapján a feladatátadásra, a feladatellátás módjára – társulási formában, a többcélú társulás keretében történő feladatellátásra tekintettel - a terv jóváhagyása - az általános szabálytól eltérően - a társulási tanács hatáskörébe is átkerül. A társult feladatellátásra vonatkozóan az éves ellenőrzési tervet a társulási tanács munkaszervezeti feladatait ellátó Makói Polgármesteri Hivatal vezetője /jegyző/, a társulás, vagy annak irányító szerve elé terjeszti.

A belső ellenőrzési szervezet az éves terv összeállításánál figyelembe vette:

- az önkormányzatokat érintő gazdálkodási tevékenységet, a polgármesteri hivatalok, közös önkormányzati hivatalok gazdálkodását, továbbá az önkormányzatok felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél ellátandó tevékenységeket,
- a helyi önkormányzatok többségi irányítással működő gazdasági társaságokat,
- a helyi nemzetiségi önkormányzatok működését, könyvvezetési kötelezettségét,
- a céljellel juttatott támogatások felhasználását a kedvezményezett szervezeteknél,

- a közbeszerzésről szóló törvény előírásait, a helyi Közbeszerzési Szabályzatban előírt közbeszerzési előírásokat,
- a felső vezetés javaslatait – a helyi önkormányzatok polgármesterei, jegyzői, intézményvezetői –, amelyek tükröződnek a kockázatelemzésekben,
- korábbi évek belső ellenőrzésének tapasztalatait,
- a külső ellenőrzést végzők ellenőrzési jelentéseit, tapasztalatait, külső ellenőrök észrevételeit, javaslatait, annak érdekében, hogy az ellenőrzés optimálisan lefedje a szervezet működését.

A 2016. évi belső ellenőrzési tervben figyelembe lett véve a kockázatelemzés alapján elkészített tervjavaslatnál a szervezeti egységek részéről kockázatosnak nyilvánított folyamatok, mint pl. a bankszámlaforgalom lebonyolításának rendje, negyedéves mérlegjelentés, féléves, éves költségvetési beszámoló vizsgálata; a főkönyvi könyvelés naprakész vezetése, analitikus nyilvántartás kialakítása, egyeztetések dokumentálásának ellenőrzése; pénzkezelésre vonatkozó előírások, bizonylatok, dokumentumok vizsgálata; a leltározási szabályzat alapján kiadott leltározási utasítás és leltározási ütemtervben foglaltak végrehajtásának, valamint a folyamatot megelőző selejtezés ellenőrzése; stb.

Az ellenőri napok vetítése - a rendes szakértői napok tekintetében, és a soron kívüli ellenőrzés napjainak meghatározásakor - lakosságszám arányában történt, azonban a nagyobb településeknél megállapított ellenőri napok számát csökkenteni kellett a kistelepüléseknél tervezett ellenőrzések szakértői napjainak biztosítása érdekében.

A belső ellenőrzés fontos feladata a potenciális hibák megelőzése érdekében, hogy a megjelenő új, illetve jelentős mértékben módosuló jogszabályok értelmezéséhez egységes végrehajtásához segítséget nyújtson, együttműködve az ellenőrzött költségvetési, illetve egyéb szervezettel.

A rendszerellenőrzés programjának végrehajtásához, természetesen több ellenőri nappal kell számolni, mint egy szabályszerűségi, vagy egy pénzügyi ellenőrzés végrehajtását illetően, mivel a folyamat szabályozásának és teljes végrehajtásának ellenőrzésére egy vizsgálaton belül kerül sor.

A tervjavaslatban szerepeltetett tartalékidő egyrészt hivatott biztosítani a kevés ellenőri napokkal rendelkező településeknél végrehajtandó ellenőrzési feladat időszükségletét, vagy a tervezett ellenőrzéskor felmerülő hiányosságok miatt az ellenőrzés kiterjesztését, másrészt a soron kívüli ellenőrzést, illetve utóellenőrzés formájában történő nyomon követés időszükségletének érvényesülését is szolgálja.

Az ellenőrzési tervjavaslat a 2015. évi tényleges ellenőri létszám és a szakmai gyakorlat figyelembe vételével készült el.

A kockázatelemzés alapján elkészített tervjavaslatok felsorolását a szöveges tervezési beszámoló II. pontja részletesen tartalmazza. Az éves ellenőrzési terv részletes tartalmát tételesen meghatározza a Bkr., valamint a minisztérium által kiadott módszertani útmutatók. A kistérség éves belső ellenőrzési terve (amelyben Makó is beletartozik) tartalmazza a tervezés szöveges beszámolóját az *1. sz. melléklet* szerint.

A *2. sz. mellékletben* bemutatásra kerül a belső ellenőrzés hatókörébe tartozó költségvetési és egyéb szervek, mint pl. az önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, az

önkormányzatok által létrehozott társulások, valamint az önkormányzatok által felügyelt költségvetési és egyéb szervek.

A jogszabály által előírt tartalommal táblázatos rendszerben elkészített tervjavaslatot a 3. sz. *melléklet* foglalja magába. Az ellenőrzések részletes szempontrendszerét, feladatait az egyes ellenőrzési témákhoz kiadott ellenőrzési programok tartalmazzák.

Minden egyes ellenőrzések lefolytatásához külön ellenőrzési programot készít a belső ellenőrzési szervezet, amelyet a belső ellenőrzési vezető hagy jóvá. Az ellenőrzések eljárási és vizsgálati módszereit a terv és az ellenőrzési program egyaránt rögzíti. Az éves tervnek a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia.

A tervezett ellenőrzések elvégzéséhez szükséges ellenőri napok száma, ill. az ellenőri létszám az erőforrás- szükséglet felmérés alapján becsülhető meg. A rendelkezésre álló munkaidő alapot, valamint a tervezhető munkaidő alapot a munkaidő mérleg 4. számú *melléklete* tartalmazza.

A tevékenység megbontása ellenőrzésekre vetítve, a saját kapacitás meghatározása az 5. sz. *mellékletben* történik.

Az ellenőrzések típusonkénti bontását az 6. számú *melléklet* mutatja.

A létszám és erőforrás helyzete a 7. számú *melléklet* szerint alakul.

A jogi szabályozásban, valamint a Módszertani Útmutatóban foglaltak szerint a belső ellenőrzés hangsúlyának folyamatosan át kell helyeződni a lényegi feladatára, a kockázatokat kezelni hivatott kontroll rendszer értékelésére. A belső ellenőrzésnek bizonyosságot kell nyújtania a szerv vezetőjének az általa kiépített és működtetett pénzügyi irányítási és kontroll rendszerek megfelelőségét illetően.

Tisztelt Polgármesterek Tanácsa!

A belső ellenőrzési szervezet által összeállított 2016. évi belső ellenőrzési tervre vonatkozó javaslatot beterveztem elfogadásra a Tisztelt Tanács elé.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Makói Kistérség Többcélú Társulás Polgármesterek Tanácsa a kistérségi belső ellenőrzés, tervezési tevékenységéről szóló előterjesztést megvitatta.

A Polgármesterek Tanácsa a többcélú kistérségi társuláshoz tartozó helyi és nemzetiségi önkormányzatok és költségvetési szervek, valamint a külső szervek – kedvezményezett szervezetek, továbbá a helyi önkormányzat többségi irányítást biztosító befolyása alatt működő társaságok gazdálkodásának – tervezett ellenőrzésére összeállított 2016. évi ellenőrzési tervet az 1-7. sz. *mellékletben* foglaltak szerint elfogadja.

Felelős: Munkaszervezeti feladatot ellátó költségvetési szerv vezetője
Határidő: ellenőrzési tervben foglaltak szerint

Erről értesítést kap:

- Polgármesterek Tanácsa elnöke
- Munkaszervezeti feladatot ellátó költségvetési szerv vezetője
- Polgármesterek Tanácsa tagjai és a Jegyzői Kollégium tagjai
- Belső ellenőrzési vezető

M a k ó, 2015. november

.....
dr. Bálint-Hankóczy Beatrix
Munkaszervezeti feladatot ellátó
költségvetési szerv vezetője